A°. 1849. N°. 190.

Opregte Maandagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 13 Augustus.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 7 Augustus.

Zoo gemeld wordt, heeft de hongaarsche generaal *Görgey* zich met een geringer aantal troepen uit de nabijheid van Komorn verwijderd, dan men had vermoed, en heeft deze vergissing te weeg gebragt, dat het belegeringscorps van den generaal *Czorich* niet genoegzaam is versterkt geworden, om de bezetting dier vesting in toom te houden. Na zich te hebben overtuigd, dat van de noordzijde geen gevaar te duchten was, heeft de generaal *Klapka* met 4000 man een uitval zuidwaarts ondernomen, waartegen de Oostenrijkers slechts vijf zwakke bataillons hebben kunnen overstellen; welke, na een kort gevecht, en niet bestand tegen de overmagt, zich op den linker oever van den Donau hebben teruggetrokken en daarbij, zoo het schijnt, niet bij magte zijn geweest, om de brug, over welke zij den terugtogt hadden bewerkstelligd, naar eisch af te breken. — Men verzekert bij herhaling, dat het corps, 't welk den uitval heeft gedaan, door opstandelingen, die, zoo het heet, aan de Platten-zee stroopende waren, is versterkt geworden.

In dien stand van zaken heeft de in Raab commanderende keizerlijke generaal gemeend, die stad, na de bruggen aan de oostzijde te hebben afgebroken, te moeten ontruimen, 't welk dan ook in allerijl is geschied. Lieden, welke den 5den Augustus Raab hebben verlaten, en dien dag in Presburg zijn aangekomen, verzekerden, dat de stad dien ochtend nog niet door de Hongaren was bezet, maar dat zij zich in de nabijheid van dezelve van een transport slagtvee, van twee veld-apotheken en van verderen veldtros hadden meester gemaakt. Voorts verhaalt men, dat zich ten noorden van de vesting, aan de Waag, stroopende benden van hongaarsche opstandelingen vertoond hebben. — Niet alleen van hier, maar ook uit Moravie, zijn in allerijl troepen ter versterking van het belegeringscorps van den generaal *Czorich* afgezonden.

Hoe ver de maarschalk *Paskevitz* op zijnen togt naar de zijde van Groot-Waradijn is gevorderd, is niet met zekerheid bekend. — Als zeker wordt daarentegen gemeld, dat de russische generaal *Sacken*, die met eene reserve van 26000 man uit Gallicie aanrukt, met het gros dezer troepen tot Eperies gevorderd is. Men voegt er bij, dat deze reserve zich met den meesten spoed naar de zijde van Komorn zal begeven, om die vesting met beter gevolg te helpen insluiten, dan tot dus verre heeft kunnen geschieden.

Bijzondere berigten, die allezins geloof schijnen te verdienen, melden, dat de generaal *Haynau* zich met het centrum van zijn hoofdleger den 2den Augustus, zonder slag of stoot, van de positie van Szegedin heeft meester gemaakt. De Hongaren, sterk 20.000 man, onder *Dembinski*, waren afgetrokken; — werwaarts, werd niet gemeld. De keizerlijken waren door de bevolking van Szegedin zeer wel ontvangen, en zouden alsnu spoedig oprukken, om Temeswar te ontzetten. — De linker vleugel, van den generaal *Haynau*, bestaande uit het legercorps van den generaal *Schlick*, stond steeds te Szolnock aan de Theisz, en verzekerde de gemeenschap met den maarschalk *Paskevitz*. De regter vleugel, bestaande uit het 3de corps, zoude met den eersten Theresienpol verlaten en zuidwaarts trekken, om de troepen van den Ban te versterken.

Uit officiële berigten van den generaal *Clam* uit Zevenbergen blijkt, dat hij, terwijl de russische krijgsmagt op Hermanstadt aantrok, belast is geworden met de verdediging van de stad Kronstadt, tegen de troepen van den generaal *Bem*. Deze laatsten werden op 12000 man geschat, waartegen de generaal *Clam* drie brigaden infanterie en eene brigade ruiterij kon overstellen. Den 25sten hebben de keizerlijken de opstandelingen bij Illyifalva aangetast, en na een scherp gevecht, 't welk tot des avonds laat heeft aangehouden, van daar verdreven. Volgens de laatste berigten, had de generaal *Clam*, steeds de beveiliging van Kronstadt beoogende, eene daartoe geschikte positie aan de rivier de Alt bezet.

Uit Triest wordt gemeld, dat de Oostenrijkers, Venetie op nieuw beschietende, grenaten tot op de hoogte van de Ponte Rialto, en alzoo te midden der stad, hebben doen vallen, en dat daaruit geene geringe ontmoediging onder de bevolking is ontstaan.

BERLIJN, 9 Augustus.

[*Uit bijzondere berigten.*] Het blijft der pruissische Regering allezins ernst om eenen vereenigden duitschen Staat te vestigen, waaraan zonder Pruissen niet te denken is. Saksen en Hanover, die zich wel hebben verbonden, maar onder zeker voorbehoud, zoeken nog eenig uitstel te erlangen; maar men houdt het voor zeker, dat spoedig wettelijke verordeningen zullen worden voorgedragen voor de benoeming van leden van eenen duitschen Rijksdag, die in October in Erfurt zoude moeten vergaderen. Die van de verbondene Staten (dus redeneert men hier) mogten verzuimen zich daar te laten vertegenwoordigen, mogt dit zelven voor hunne duitsche onderdanen verantwoorden. Volharden Beijeren en Wurtemberg bij het aangaan van een afzonderlijk verbond met Oostenrijk, dan zal Pruissen al wat mogelijk is beproeven, om eene gevaarlijke tweespalt te verhoeden, en, in stede van het centraal bewind ('t welk hetzelve niet meer kan erkennen,) medewerken tot het instellen van eene commissie ter bestuur voor het groote duitsche Vaderland, waarin Oostenrijk zoowel als het duitsch-pruissisch Verbond vertegenwoordigd kunnen worden.

FRANKFORT, 9 Augustus.

[*Uit bijzondere brieven.*] De hier sedert eenige dagen verbreide geruchten van eene ophanden zijnde toenadering tusschen Oostenrijk en Pruissen beginnen, ook in de hoogere kringen, meer en meer ingang te vinden. Zoo men verhaalt, zou Oostenrijk zich genegen hebben betoond, om de uitvoerende magt in een nieuw opterigten grooten duitschen Bonds-staat aan Pruissen toetekennen, en ten gevolge waarvan de aartshertog *Johann*, welke spoedig herwaarts zal terugkeeren, zijne waardigheid van Rijks-bestuurder aan Prins *Adalbert van Pruissen* zoude overdragen. Tevens echter wordt hierbij gevoegd, dat Pruissen zich van zijne zijde zou hebben verbonden, om òf een legercorps naar Hongarije te zenden, òf den zetel van den duitschen Rijksdag in Weenen te vestigen; doch dit vindt weinig geloof, hoewel men als zeker meent te mogen stellen, dat in Weenen de stemming ten aanzien van Pruissen aanmerkelijk is gewijzigd.

De pruissische generaal *v. Schack* bevindt zich nog hier. Hij zal heden middag het verbroederings-feest bijwonen van de hier in garnizoen liggende oostenrijksche, pruissische en beijersche officieren, hetwelk in het nabij deze stad gelegene dorp Niederrod zal worden gegeven. Men zegt, dat de democratische partij den 28sten dezer, op welken dag het eeuwfeest voor *Göthe* invalt, hier ter stede een groot treur-feest zal houden.

HAMBURG, 8 Augustus.

Na eene geheime zitting, bij welke de uit Berlijn teruggekeerde vice-president *Baleman* tegenwoordig is geweest, heeft de Landsvergadering der hertogdommen besloten, dat het holstein-sleeswijksche leger Sleeswijk zal ontruimen, en, ingevolge de bepalingen van den wapenstilstand, achter de Eider terugtrekken. Door dit besluit is een groot bezwaar uit den weg geruimd.

De blokkade van de oostelijke pruissische havens, tot en met Straalsund, en van Rostock is reeds opgeheven. Den 11den wordt de blokkade van de Jahde, de Wezer, de Elve en de westelijke havens van de hertogdommen opgeheven. — De blokkade van de oostelijke havens van Holstein, Kiel en het kanaal daaronder begrepen, blijft vooreerst *in stand*.

VAN DEN RIJN, 10 Augustus.

De aartshertog *Albrecht* van Oostenrijk, zoon van den overleden aartshertog *Karel*, is voor den tijd van 5 jaren tot gouverneur der Rijks-vesting Mainz benoemd.

— Van verschillende zijden wordt verzekerd, dat het, door den te Rastat zitting houdenden krijgsraad, tegen *Elsenhans* uitgesprokene doodvonnis werkelijk is ten uitvoer gelegd. Den 7den dezer was echter het tegen den majoor *Biedenfeld* gewezene vonnis niet voltrokken.

— De hertog *van Nemours* is, met zijne gemalin, te Coburg aangekomen.

— Uit Bazel zijn 117 vlugtelingen naar Straatsburg vertrokken. Van daar zal een gedeelte naar Rijn-Beijeren worden gezonden; de overigen zullen met eene stoomboot Rijn-afwaarts worden vervoerd. — In Zwitserland beklaagt men zich zeer over de buitengewone uitgaven, welke het onderhoud zoo van het opgeroepene zwitsersche leger, als van de badensche vlugtelingen, vordert.

— De voorgenomene vergadering van de gevolmagtigden der Regeringen, den handelsstand en de den Rijn bevarende schippers, belast met het voorstellen van wijzigingen van de Rijn-tollen, welke den 15den dezer te Mainz zoude worden gehouden, is voor een onbepaalden tijd uitgesteld. Men beklaagt zich zeer over den onwil der duitsche Regeringen, met betrekking tot deze aangelegenheid.

PARIJS, 9 Augustus.

In de zitting der Wetgevende Vergadering van heden is beraadslaagd over het belangrijke wets-ontwerp, betreffende de opheffing der bestaande school van administratie, en de regeling van het lot der aan die inrigting verbondene kweekelingen. De voordragt der bewindslieden, nopens dat onderwerp, is aangenomen. Verscheidene afgevaardigden hebben gewag gemaakt van het bestaande voornemen, om overal, waar hooger onderwijs gegeven wordt in de regtswetenschap, aan dit onderwijs te verbinden het onderrigt in de administratieve regtskennis, en begrepen, dat, indien daartoe strekkende verordeningen werden genomen, het bezwaar, 't welk noodwendig met de opheffing der thans bestaande school gepaard moet gaan, zou kunnen worden uit den weg geruimd. Van regeringswege is te kennen gegeven, dat de zaak geregeld zal worden, bij de organisatie van het hoogere onderwijs.

Daarna is de organieke wet op het in staat van beleg stellen voorgekomen. Geene der daarin voorgeslagene verordeningen heeft eenigen belangrijken tegenstand ontmoet. Alleen het 8ste artikel, 't welk over de bevoegdheid der militaire regtbanken handelt, heeft aanleiding gegeven tot verschil van gevoelen.

De minister *Dufaure* heeft in het oorspronkelijke voorstel voorgeslagen, om de door middel der openbare drukpers begane misdrijven niet te onttrekken aan de regtspraak der gezworenen; doch de commissie heeft begrepen, dat, even als de andere misdrijven, ook deze aan het oordeel der militaire magt onderworpen behoorden te worden. Het blijkt, dat de minister *Dufaure* zich met dit gevoelen der commissie heeft vereenigd; heden ten minste is hij opgetreden als een verdediger van haar voorstel.

Inmiddels heeft het voorstel, om *wettig* te bepalen, dat militairen over burgers zullen kunnen vonnissen, aanleiding gegeven tot groot bezwaar, en het heeft niet ontbroken aan afgevaardigden, die zich tegen eene dergelijke verordening hebben verzet, op grond van den regtsregel, welke leert, dat niemand aan zijne natuurlijke regters kan worden onttrokken. De heer *Dufaure* heeft betoogd, dat de geheele wets-voordragt betrekking heeft op eenen buitengewonen maatschappelijken toestand, en dat, indien men het thans ter spraak gebragte artikel niet wilde aannemen, men gerustelijk de geheele wet kon achterwege laten. Het gedeelte van het artikel, 't welk handelt over de bevoegdheid der militaire regtbanken, is daarop met eene groote meerderheid *aangenomen*, en het beginsel, om de drukpers-misdrijven aan het onderzoek der gezworenen te onderwerpen, *verworpen*; doch dit laatste met 295 tegen 260 stemmen.

Het geheel der wets-voordragt is, zoo als zij door de commissie is gewijzigd, *goedgekeurd*, met 419 tegen 153 stemmen.

De minister *Odilon Barrot* heeft een ontwerp ingediend, waarbij wordt voorgesteld, om de beklaagden ter zake van den aanslag van 13 Junij te brengen voor het nationale geregtshof, 't welk te dien einde te Versailles zal bijeenkomen. De afgevaardigden hebben besloten, om onverwijld over die voordragt te beraadslagen. Zoo als men weet, bedraagt het aantal der beklaagden 72. De minister stelt voor, om het hof op te roepen twee maanden na de uitvaardiging dezer wet.

Daarop is de minister van financien, *Passy*, te berde gekomen met een ontwerp van wet, inhoudende, dat, ter verbetering van 's lands geldmiddelen, 1 pc. zal worden geheven van de inkomsten. Deze voordragt heeft een zeer zonderlingen indruk gemaakt en schijnt aan de roode-republikeinen genoegen te hebben gegeven, doch daarentegen aan de legitimisten en gematigden zeer te hebben mishaagd. Een der afgevaardigden, tot die laatste staatkundige partij behoorende, heeft zich niet ontzien, uitteroepen: „ dat tot dus ver de heer *Passy* de voetstappen van eenen *Proudhon* drukte zonder het te weten, maar dat de minister thans *Proudhon* evenaarde, en dat het wel na vooraf naauwkeurig te hebben berekend, wat hij deed."

Nadat de afgevaardigden eenigermate hersteld waren van den schrik, welken de ministeriële mededeeling had te weeg gebragt, is beraadslaagd over de wet tot het opheffen van den staat van beleg voor Parijs en de 1ste militaire divisie. De afgevaardigde *Sauteyra* heeft aangedrongen op het uitstrekken van den maatregel ook tot de 6de militaire divisie, in welke de stad Lyon is gelegen, en zich bij die gelegenheid zeer heftig uitgelaten over de militaire bevelhebbers aldaar. Dit heeft den toorn opgewekt van den generaal *Grammont*, die, onder verklaring, dat hij had gediend onder den generaal *Gemeau*, heeft *geprotesteerd* tegen hetgeen de heer *Sauteyra* in het midden had gebragt. De afgevaardigde *Duché* heeft den generaal *Grammont* toegeroepen, *dat hij het regt niet had om uit naam van het leger te spreken*, en deze ultrarepublikein is op zijne beurt weder teregtgewezen door den heer *d'Aguesseau*, die heeft aangemerkt, *dat alleen onder-officieren daartoe schenen geregtigd te zijn.* De zaak heeft haar beslag nog niet erlangd, vermits, toen men tot eene stemming wilde overgaan, het bij de wet gevorderde aantal leden niet meer tegenwoordig was.

— Het blijkt thans met zekerheid, dat de generaal *Oudinot* zal terugkomen. Hij is in den raad der ministers tot het uiterste verdedigd door den heer *de Falloux* tegen den heer *Dufaure*. Het schijnt, dat de laatstgemelde bewindsman ten laatste heeft gedreigd met het nemen van zijn ontslag, en dat de heer *de Falloux* daarop heeft toegegeven. De generaal *Oudinot* zal inmiddels op eene zeer eervolle wijze hier te lande worden ontvangen, en men zal zorgvuldig allen schijn vermijden, als of hij in ongenade zou zijn gevallen. Te gelijk met dien bevelhebber, zal de helft van het expeditionaire leger naar Frankrijk terugkeeren. — De generaal *Rostolan* zal voormagt in Italie.

Al de berigten uit Italie komen hierin overeen, dat de Paus geenszins geneigd is om het oor te leenen aan de raadgevingen der fransche bewindslieden, en dat de romeinsche bevolking zich steeds nadrukkelijk blijft verzetten tegen het herstel van den clericalen regeringsvorm.

— De vrede tusschen Oostenrijk en Sardilie is thans werkelijk gesloten. De Regering heeft dit *officiëel* medegedeeld. Oostenrijk heeft toegegeven op het punt der amnestie, behoudens uitzonderingen, betreffende eenige bewoners van Lombardije, die zich boven anderen op den voorgrond hebben gesteld; doch aan hen zal gelegenheid worden gegeven, om met hunne gezinnen het land te verlaten. Den 6den is het vredes-verdrag te Milaan geteekend.

LONDEN, 9 Augustus ('s avonds).

Berigten uit Dublin van gisteren avond melden, dat Z. K. H. Prins *Albert* in den ochtend van dien dag, in

Phoenix-park, eene wapenschouwing heeft gehouden over de daar in bezetting liggende regimenten ruiterij, en dat daarna H. M. en de Prins eene luisterrijke receptie hebben gegeven, waarbij een groot aantal aanzienlijke personen zijn toegelaten. — H. M. werd steeds, zoo dikzij zich aan de volksmenigte vertoonde, door deze met de levendigste geestdrift begroet.

Heden zou H. M. eene groote wapenschouwing en daarna weder eene receptie houden. Morgen zouden de vorstelijke personen zich naar Carton (op ruim 4 uren afstand van Dublin) begeven, om bij den hertog *van Leinster* het ontbijt te gebruiken; in den avond van dien dag zouden zij weder aan boord gaan van het kon. stoomjagt en de reis naar Belfast en Schotland aannemen.

Onder het gevolg van H. M. in Dublin bevinden zich de ministers *Lansdowne* en *Grey*.

— De graaf en de gravin *van Neuilly* (Koning *Lodewijk Philips*) zijn van St. Leonards op Claremont teruggekomen.

— De graanoogst, waarmede men thans hier te lande druk bezig is, valt zeer goed uit.

— Op eenige spoorwegen, onder anderen op den grooten noord-westelijken spoorweg, is thans eene nieuwe soort van levensverzekering ingevoerd. Bij het nemen van een plaatsbriefje kan de reiziger zich tegelijk voorzien van een verzekerings-bewijs, voor het geval dat hij op die reis mogt omkomen. De reiziger in de rijtuigen der 1ste klasse betaalt 3 stuivers, en verzekert daardoor, in geval van overlijden op den togt, 1000 p. st. aan zijne erfgenamen; de reiziger in de 2de klasse verzekert, voor 2 stuivers, 500 p. st.; die der 3de klasse, voor 1 stuiver, 200 p. st. In geval de verzekerde kwetsuren bekomt, kan hij eene billijke schadevergoeding erlangen.— In de volgende week zal eene inrigting van gelijken aard nog op verscheidene andere spoorwegen in werking zijn.

'S GRAVENHAGE, 10 Augustus.

Bij de beraadslaging over het ontwerp van wet op de vuurton- en baken-gelden, in de bijeenkomst der Eerste-Kamer van heden, heeft de *minister van financiën*, naar aanleiding van de in het verslag omtrent die voordragt gemaakte bedenkingen, eenige inlichtingen gegeven, onder anderen met betrekking tot de redenen, waarom de *tonnemaat*, en niet de *diepgang* der schepen, tot maatstaf der heffing is genomen; alsmede met opzigt tot den voor de houtvlotten aangenomen maatstaf. Ook heeft Z. Exc., mede naar aanleiding van die bedenkingen, verklaard, dat de de zee- stoomsleepbooten, bestemd om te Brouwershaven binnengevallen schepen van daar te voeren naar de monding van het kanaal van Voorne, ongetwijfeld begrepen zijn in den bij deze wet bepaalden vrijdom.

Het genoemde ontwerp is daarna [zoo als reeds in ons vorig nummer gemeld is] met algemeene stemmen aangenomen.

'S GRAVENHAGE, 11 Augustus.

In de zitting van de Tweede-Kamer der Staten-generaal van heden is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een wets-ontwerp, strekkende tot vereffening van de betaling van pensioenen aan eenige ondergeschikte ambtenaren op 's Rijks werven.

Is ontvangen eene missive van den minister van financien, houdende dat Z. Exc., na kennis genomen te hebben van het algemeen verslag over het ontwerp, wegens de belasting-wet, gemeend heeft 's Konings magtiging te moeten verzoeken, om dat ontwerp voorloopig in te trekken, onder voorbehoud, om later, wanneer de redenen zullen zijn weggeruimd, die de Kamer hebben doen oordeelen, dat de voordragt ontijdig was, op dit onderwerp terug te komen. De Koning heeft die magtiging verstrekt, zoodat het ontwerp voor de tegenwoordige zitting wordt ingetrokken. — Deze missive wordt voor kennisgeving aangenomen, en ten gevolge daarvan zullen de beraadslagingen, die op aanstaanden maandag bepaald waren, vervallen.

De voorzitter deelt mede, dat door de afdeelingen tot rapporteurs voor de beide ontwerpen, nopens het muntwezen, gekozen zijn de heeren: *van Rosenthal*, *van Hall*, *van Naamen*, *van Zuijlen van Nijeveldt* en *van Eck*.

De commissie van rapporteurs brengt haar algemeen verslag uit ten aanzien van het ontwerp, tot het heffen van twee provinciale opcenten in Friesland. — De beraadslagingen over dat ontwerp worden bepaald op Dingsdag 4 September, des morgens ten elf ure; waarna de Vergadering, zonder bijzondere omstandigheden, tot dien tijd wordt gescheiden.

— Heden is in de Eerste-Kamer beraadslaagd over de wet op het beheer der Kroon-domeinen.

Uit het verslag der rapporteurs over deze wet was gebleken, dat in de afdeelingen, in welke het ontwerp met de meeste belangstelling was onderzocht, al dadelijk bedenkingen waren gerezen tegen het opnemen in dezelve van de bepaling, dat ten behoeve dezer domeinen geene *novale* tienden zouden mogen worden geheven, en dat men had begrepen, dat de wetgeving, door deze beperking, hare bevoegdheid te buiten was gegaan. Vrij algemeen hadden de leden zich met deze bedenkingen vereenigd; geenszins met het doel, om de heffing der tienden te behouden, maar alleen, om niet medetewerken tot daden, welke konden geacht worden inbreuk te maken op het regt van eigendom.

Ook de bepaling, die in de wet is opgenomen, dat jaarlijks verslag zal worden gedaan aan de Staten-generaal van de opbrengst der Kroon-domeinen, is met nadruk bestreden, als in tegenspraak met het doel der Grondwet, welke niet heeft gewild, dat het inkomen van de Kroon jaarlijks zoude kunnen worden overwogen en beoordeeld.

Na eene langdurige beraadslaging, heeft Z. E. de minister van binnenlandsche zaken in 't breede het woord gevoerd, ter beantwoording van eenige bedenkingen, welke ter sprake waren gebragt, maar inzonderheid ter bestrijding van de voordragt, zoodanig als die door de Tweede-Kamer was gewijzigd en der Eerste-Kamer ter goedkeuring was aangeboden.

Bij hoofdelijke omvraag, is de voordragt, met 31 tegen eene stem (die van den heer *van Nispen van Pannerden*), *verworpen*.

Op den 10den zijn te Amsterdam in het cholera-hospitaal opgenomen 3 lijders, uitgegaan één, overledon 2,

Te Groningen zijn van 6 tot en met 9 Augustus 59 personen door de cholera aangetast, 24 overl., 46 hersteld; in behandeling bleven 205. Totaal, sedert het weder uitbreken der ziekte; 1026 lijders, 482 gestorven, 339 hersteld. — In 't algemeen is de sterfte in de stad Groningen aanmerkelijk verminderd; van 3 tot 9 Augustus zijn daar in 't geheel 59 personen overleden; voor 14 dagen bedroeg het getal der gestorvenen 197, en in de vorige week 98. — Ook ten platten lande in de prov. Groningen vermindert de ziekte. Sedert de laatste opgaaf zijn voorgekomen te Woltersum 1 geval, te Ten Post 1, Uskwert 4.

Te Schiedam zijn van 3 tot 9 Augustus 3 personen door de cholera aangetast, overl: 3, hersteld 5.

Te Arnhem zijn van 7 tot 9 Aug. 37 personen door de cholera aangetast, 16 overl., 33 hersteld.

Te Utrecht zijn van donderdag tot vrijdag j. l. 31 cholerazieken aangegeven.

— In den nacht van 10 op 11 Augustus is te Amsterdam in den rijst-pelmolen van den heer *G. Ochsner*, op de Rapenburger-gracht, een hevige brand uitgebroken. Omstreeks half drie is dezelve begonnen en eerst des ochtends te 8 ure was men de vlammen meester. Met veel moeite heeft men eenige nabij gelegene pas geteerde houten loodsen voor het vlamvatten weten te behouden. Het tegenover den molen gelegen entrepôtdok is mede gelukkig bewaard gebleven.

— De Rotterdamsche sub-commissie voor het inzamelen van bijdragen voor het oprigten van een standbeeld binnen de stad 's Gravenhage, ter eere van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, heeft dezer dagen de door haar ingezamelde gelden, ten beloope van *f* 1429.88, aan de hoofd-commissie overgemaakt.

— In den tuin van *H. E. van Veen* te Assen bevindt zich eene Dahlia, waaraan zich het aanzienlijk getal van 821 knoppen, bloemen en uitgebloeide knoppen bevindt, terwijl de eigenaar berekent, dat er omstreeks 40 bloemen zijn afgeplukt, zoodat deze eene stam tot nu toe reeds 861 knoppen heeft voortgebragt. (*Dr. C.*)

— Volgens een berigt uit Emden, betreffende de te veld staande gewassen in die landstreek, vertoont zich op de kleigronden wel de aardappel-ziekte, doch tot nog toe weinig uitgebreid, en bij den gunstigen stand der overige veldgewassen kan deze ziekte, indien zij, gelijk in vroegere jaren, klimmend mogt voortgaan, toch niet dien invloed op de prijzen uitoefenen als destijds, daar de rogge en boekweit overal zeer goed staan en in overvloed zullen geoogst worden. Hierop maken echter de wintergerst en tarwe eenige uitzondering; van koolzaad wordt de oogst op ⅓ of de helft minder dan in andere jaren begroot. Op zandgronden schijnt de ziekte onder de aardappelen zich nog niet voor te doen. (*Staats C.*)

— Ten blijke van de aanmerkelijke vermeerdering van den invoer van koloniale producten in Rusland, in het laatste jaar (loopende tot 11 Julij j. l.), vergeleken bij den invoer gedurende het vorige jaar, dient de volgende, door de dagbladen van Petersburg medegedeelde opgaaf: In 1848 zijn ingevoerd: suiker 536,730, koffij 80,221, indigo 18,958 pds.; in 1849: suiker 970,790, koffij 108,131, indigo 23,555 pds. De invoer van haring was in 1848 30,755 ton, in 1849 48,705 ton. — Bij de mededeeling hiervan voegt de *Staats-Courant* het volgende:

„ Gelijk men zich zal herinneren, heeft bij de russische regering het voornemen bestaan, den invoer van gerafineerde suiker (tot dusverre verboden), tegen een nader te bepalen hoog regt, toetelaten. Dit voornemen mag gegrond zijn geweest deels op de aanzienlijke bestellingen uit het binnenland, waaraan door de rafinaderijen niet kon worden voldaan, deels op den ongunstigen uitslag, welken de beetwortel-cultuur in Rusland en de suikeroogst in Havannah, ten jare 1848, heeft gehad; doch men schijnt teruggehouden te zijn, door de overweging, dat de kleine rafinaderijen te veel door den bedoelden maatregel zouden lijden, zoodat hij dan ook in dit jaar niet is afgekondigd geworden; hetgeen, bij de bestaande behoefte aan ruwe suiker, gunstig is geweest voor den afzet van Java-suiker.”

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 10 *Augustus*.

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	52½	à	53¼	53
„ „ „	3	61½	„	¾	61 11/16
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	80¾	„	81½	81¼
„ Oost. Ind. Leen.	4		„		
„ Am. Synd.	3½	83½	„	84	83⅞
„ Handelmaatsch.	4½		„		
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½		„		
„ Aand. Haarl. Meer	5	99¾	„	100	
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Certific.	3	50½	„	51¼	50¾
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	103¼	„	¾	103½
„ „ „ 1828/29	5	103	„	¼	103⅛
„ „ Amst. 1831	5		„		
„ leen. 1840	4	83¾	„	84¼	84
„ inschr. *Stieglitz*	4	81¾	„	83¼	83
„ „ grootb.	6		„		
„ Certific.	6	62¾	„	63	62⅞
„ Neg. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300: —		132	„	133	132½
„ „ 1835 „ 500: —			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Neg. Londen.	5	29¾	„	30	29 15/16
„ „ „	4	31	„	½	31¼
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	12¼	„	¾	12½
„ „ onbep. St.	5	12¼	„	¾	12½
„ Coupons		8½	„	¾	8⅝
„ Neg. Londen 1842	3	35½	„	¾	35⅝
„ Binnenl. Schuld	3	26¾	„	27¼	27 1/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metal.	5	73	„	½	73¼
„ „ Neg. Lond.	5		„		
„ „	2½	38¾	„	39¼	38⅞
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼		„		
VENEZUELA. Neg. Londen	2		„		
MEXICO. Neg. Londen	5	26¼	„	¾	26⅝
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		2½	„		
dito op Prolongatie		2½	„		

Belgie neg. bij *Rothschildt* 44 15/16. Griekenland neg. Londen 5 9/16. Brazilie geldl. 1824 van £ 200, 84 15/16. Peru 48½.

De binnenl. fondsen zijn ten slotte iets beter dan gisteren gebleven. Van buitenl. waren belgische, spaansche, portugesche en russische nagenoeg prijsh. Oostenrijk metalliek en fransche fondsen aangeboden 5 pc. n. metalliek 81½, ⅝. *Zuid-americaansche onveranderd.*

MADRID, 4 Augustus. De 5 pc. 11⅝; de 3 pc. 26⅜. Coup. 7⅝.

WEENEN, 7 Augustus. De 5 pc. Metall. 92½ à ⅝; 2½ pc 49 à ½. Bank-actien 1054 à 1058.

BERLIJN, 9 Augustus. Polen 75¼. De 3½ pc. Schuldbr. 85½.

FRANKFORT, 9 Augustus. De 5 pc. Metall. 75⅞; dito 2½ pc 40. De 2½ pc. Ned. 52¾. De 3 pc. Spaansche binnenl. 27¼.

LONDEN, 9 Augustus. De 3 pc. gecons. resc. 92¼ à ⅜. Spanje 18⅝ à ⅞, en 34½ à 35. Portugal 29 à 30. Mexico 26⅞ à 27⅛. Grenada 17½ à 18. Nederl. 52½ à 53.

PARIJS, 9 Augustus. De 5 pc. cont. en ult. 88,90. De 3 pc. cont. 54; ult. 54,05. Bank-actien 2275. Rome 75. De 3 pc. Spaansche 34½; dito binnenl. 26⅝.

ANTWERPEN, 10 Augustus. De 5 pc. Spanje 12 5/16; 3 pc. binnenl. 27¼ à ⅓. De 5 pc. Belgie 92¼; dito 2½ pc 47¼.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 11 Augustus. Den 10den dezer zijn in Texel binnengekomen Steffens van Torrevecchia, Tippema, Fokkema en Appleton, alle 3 van Londen, Jacobs van Ipswich, J. Williams van Sunderland, Jensen van Riga, Agerup van Drammen en Engelsman naar Newcastle terug uit zee, gisteren nog Boer van Alicante, Puncke (st.) van Londen; niets uitgezeild; de wind w. en w. n. w.

Den 7den dezer is te Cuxhaven zwaar lek binnengeloopen het schip *Trijntje*, kapt. Liberg, van Riga naar Amsterdam, hebbende bij Hilgoland op de klippen gezeten, was bezig met lossen.

Den 7den dezer is te Deal gepasseerd het schip *Adeline*, kapt. Ipland, van Rotterdam naar Cadix.

Den 7den dezer was op de hoogte van Portsmouth het schip *de Hoop*, kapt. Engelsman, van Asterdam naar Napels.

Den 5den dezer was op de hoogte van Dartmouth het schip *Arentina Jacoba*, kapt. van Wijk, van Leverpool naar Stettin.

Den 21sten Julij is op 40° 10′ n. b. en 68° w. l. gepraaid het schip *Tuskena*, kapt Stewart, van Newjork naar Rotterdam.

Te Hollesloot is aangekomen Rieke van Archangel en de Boer; te Harlingen Thiis en Grunden, alle 3 van Riga. Te Zoltkamp Alberts van Memel en Hazewinkel; te Delfzijl Spithorst, de Groot, Sterenborg, H. J. Pott en W. U. Pott, alle 6 uit Noorwegen, Metger van Riga, Puister en Gijsbeek, beide van Hamburg. Te Termunterzijl Douwes, Mooi, Dik en Scherpbier, alle 4 uit Noorwegen. Te Leverpool Ames van Rotterdam. Te Archangel Wilderman; te Nerva Olsen en Grung, alle 3 van Amsterdam. Te Libau Doornbos en Nanninga, beide van Schiedam en Eddes van Dordrecht.

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE NOORD-HOLLAND brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat op heden bij eene uitloting, ten hunnen overstaan gedaan, van de bij Koninklijk Besluit van den 3den September 1836, n°. 33, geautoriseerde Provinciale geldleening van *f* 300,000, zijn getrokken de navolgende *elf nummers*: 32, 77, 80, 117, 122, 140, 163, 166, 193, 259 en 285, welke alzoo, ingevolge art. 4 van het plan dier geldleening, met *primo October aanstaande*, tegen intrekking der uitgelotene aandeelen en daarbij behoorende nog onverschenen coupons en met bijbetaling van *zes maanden interest*, zullen worden afgelost, ten kantore van den Arrondissements-Betaalmeester te *Amsterdam*.

VAN EWIJCK.

Haarlem, *den 9den Augustus* 1849.

Ter ordonnantie van dezelve,
De Griffier der Staten,
H. H. RÖELL.

⁂ SCHUTSLUIS te *NAUERNA.*

Dijkgraaf en Heemraden van de Bedijkte SCHERMEER maken hierbij aan de belanghebbenden bekend, dat de **Schutsluis** te Nauerna, wegens eenige reparatiën, op Donderdag den 23sten Augustus e. k. door geene Vaartuigen zal kunnen worden gepasseerd.

Alkmaar, 9 Augustus 1849.

Namens Dijkgraaf en Heemraden voorn.,
A. P. DE LANGE, Secretaris.

⁂ HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

De ondergeteekende brengt ter kennis van het Publiek, dat uithoofde van misbruiken, welke daarvan gemaakt zijn, voortaan op Zon- en Feestdagen geen **PLAATS-BRIEFJES** aan de Stations meer zullen worden uitgegeven, *welke voor de geheele dag der uitgifte geldende zijn*, doch alleen voor de eerst-vertrekkende Trein na de uitgifte en daarvoor ook alleen gangbaar, even als op de Werkdagen.

Amsterdam, den 11*den Augustus* 1849.

Op last van den Raad van Administratie,
De Contrôleur,
W. E. METHORST.

⁂ DE ONDERGETEEKENDEN,

zich op verzoek van den *Senatus Veteranorum* aan het **ATHENÆUM ILLUSTRE** alhier vereenigd hebbende tot eene Commissie, ten einde, bij voldoende deelneming, daar te stellen eene **REÜNIE** van hen, die van het **Jaar 1825—1850** hunne Wetenschappelijke Opleiding aan voormeld **ATHENÆUM** of aan een der verschillende **SEMINARIA** alhier genoten hebben, noodigen hierbij uit *allen, die sedert October 1825 tot en met October 1849 op de Studentenrol, zoowel van het* **ATHENÆUM**, *als van de* **SEMINARIA** *zijn ingeschreven*, om deel te nemen aan eene ***FEESTELIJKE BIJEENKOMST*** (wier aard nader zal worden bekend gemaakt), op den 8sten Januarij 1850, den *Dies natalis* der Doorluchte School. Zij verzoeken hen, die door hunne tegenwoordigheid dit Feest willen opluisteren, hiervan vóór 1°. October e. k. aan den Secretaris der Commissie, **Mr. W. VAN DER VLIET**, Heerengracht over de Spiegelstraat, **N°. 73**, met opgave hunner Studietijd, *vrachtvrij* kennis te geven.

Amsterdam, 25 *Julij* 1849.

R. J. TOE LAER, *President.*
B. TER HAAR.
J. MESSCHERT VAN VOLLENHOVEN.
M. C. V. D. GRAEFF.
W. F. DIJKERS.
W. VAN DER VLIET, *Secretaris.*
E. H. s'JACOB.
A. RENDORP.

⁂ OPVOEDING EN ONDERWIJS.

De ondergeteekende, Stads-Kostschoolhouder te Deventer en Docent in de moderne Talen aan het Stedelijk Gymnasium, heeft de eer aan Ouders en Voogden te berigten, dat hij bij voortduring Jongelieden als **KOSTLEERLINGEN** aanneemt, welke tevens de Lessen van het Gymnasium kunnen bijwonen of daartoe opgeleid worden. De gunstige uitkomsten, welke deze inrigting onlangs bij het openbaar examen heeft opgeleverd; de ruime gelegenheid ter voorbereiding tot de Studiën aan het Athenaeum; de aangename en gezonde ligging der Stad; de geschikte en ruime Woning van den ondergeteekende; zijne veeljarige ondervinding als Opvoeder en Onderwijzer, durft hij met vertrouwen als aanbeveling zijner Inrigting bij Ouders en Voogden doen gelden.

De Leercursus wordt den 4den September e. k. hervat.

Deventer, 6 *Augustus* 1849.

H. C. VAN MOERKERKEN.

⁂ Ondertrouwd:

J. C. CARLEBUR, van *Utrecht*, en J. G. DRIJVER, van *Gorinchem*.

SCHOONREWOERD, 10 Augustus 1849.

*** Getrouwd:
ULSEN, Graafschap *Bentheim*, 7 Augustus 1849.
C. STAVERMAN
en
J. E. WEDEKIND.

*** Getrouwd:
LEYDEN, 8 Augustus 1849.
H. HIEBINK
en
H. H. MEIJER,
Wed. *J. H. Fraissinet.*

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, 8 Augustus 1849.
JAN VAN ALPHEN,
Weduwnaar van *W. S. Bartels*, en
JEANNE MARIE SORILLON.

*** Getrouwd:
HARDERWIJK, 9 Augustus 1849.
E. J. C. GREVEN
en
J. J. SCHORER.

*** Getrouwd:
UTRECHT, 9 Augustus 1849.
J. H. CORDES,
Weduwnaar van *W. H. M. Bloemen*,
van *Amsterdam*, met
P. E. STEENBERGEN.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, 9 Augustus 1849.
H. VAN DEN BERG,
van *Montfoort*, en
A. S. VON LEESEN.

*** Getrouwd:
P. F. DE BORDES,
G. M. G. DUTRY VAN HAEFTEN.
HAEFTEN, den 10den Augustus 1849.

*** Heden beviel voorspoedig van twee ZONEN *M. J. A. JANSEN*, geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, 7 Augustus 1849. M. GLASBERGEN JR.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *A. G. HEUFF*, geliefde Echtgenoot van
IJZENDOORN, 8 Augustus 1849. G. DE HAAS.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *M. J. M. LIPPITS*, geliefde Echtgenoot van J. KRIJGSMAN.
HOORN, 8 Augustus 1849.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *HENRIETTE ELISABETH DE JONG*, geb. *NOMAN*.
ARNHEM, 9 Augustus 1849.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *J. L. BLOKHUIJZEN*, geliefde Echtgenoot van
ROTTERDAM, den 9den Augustus 1849. S. A. CHABOT.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *E. C. MEURS*, hartelijk geliefde Echtgenoote van
KRAAIBEEK, 9 Augustus 1849. J. GERKEN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *JOHANNA WILHELMINA TAAT*, geliefde Echtgenoote van W. G. T. MANN,
HAARLEM, 9 Augustus 1849. Apotheker en Droogist.

*** Te WIJK BIJ DUURSTEDE overleed, op den 29sten Julij 1849, in den ouderdom van bijna 79 jaren, Mejufvrouw JANNIGJE DEN HARTOG, Weduwe den Heer *H. Wilbrink*.
H. AVELING,
O. W. VAN GEYTENBEEK,
Executeuren-Testamentair.

*** Heden morgen overleed, ten mijnen Huize, mijne eenige Zuster, MAARTJE DE BOER, in den ouderdom van 33 jaren. S. DE BOER.
ILPENDAM, 5 Augustus 1849.

*** Heden overleed, na eene korte, doch hevige ziekte mijn geliefde Echtgenoot, FRANCISCUS HERFKENS, in den ouderdom van bijna 50 jaren.
UTRECHT, 5 Augustus 1849.
Wed. HERFKENS,
S. BAKKER.
Men gelieve deze als bijzondere en algemeene kennisgeving aan te merken en verzoeke van Brieven en Rouwbeklag verschoond te blijven.
De *Boekbinderij* zal onder dezelfde Firma worden voortgezet.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 86 jaren en 10 maanden, mijn waarde Behuwd-Vader, de Heer HENDRIK JANSSEN VAN DOORN.
NIJMEGEN, 6 Augustus 1849. J. O. VAN OLST SENIOR.
Algemeene en eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot groote droefheid van mij en hare overige Betrekkingen, mijne geliefde Echtgenote, CORNELIA OOSTERHOUT, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van bijna 48 jaren.
GOUDA, 7 Augustus 1849. W. F. VAN ESSEN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden trof ons de onvergetelijkste slag des levens, door het afsterven onzer zoo innig beminde Dochter, GEERTRUIDA, in de bloeijenden leeftijd van 22 jaren. Diep bedroefd staren wij den dierbare overledene na; haar Christelijke onderwerping, gedurende haar bitter lijden, doet ons hopen haar in betere en zaliger gewesten weder te zien.
D. HAJEE.
HAARLEM, 7 Augustus 1849.
Y. HAJEE,
VAN DER HULST.

*** Heden overleed, op het alleronverwachtst, aan eene beroerte, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, H. A. CRAMER, in den ouderdom van 46 jaren, na eene gelukkige Echtverbindtenis van slechts zeven en een half jaar, mij nalatende een eenig Dochtertje.
GILDEHUIS, den 8sten Augustus 1849. H. HAGELS.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 69 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Edel-Achtbare Heer A. LEMZON PYNAKER, Medicinæ Doctor, Lid der Provinciale Staten van Zuid-Holland en Burgemeester alhier. C. A. J. LEMZON PYNAKER,
ALPHEN, 8 Augustus 1849. geb. DE MONCHY.
Eenige kennisgeving.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar mijne geliefde Huisvrouw, HENRICA JANSEN DEKKER, in den ouderdom van 38 jaren, na eene smartelijke verlossing van twee levenlooze Kinderen mij ook door den dood werd ontrukt; wat ik en mijne drie jonge Kinderen in haar verliezen zal elk beseffen, die haar gekend heeft. P. HERES.
ALKMAAR, 10 Augustus 1849.

*** Voor de vele en velerlei bewijzen van deelneming, bij de bevalling mijner Echtgenoote, betuig ik, mede uit haren naam, den hartelijksten dank.
HAARLEM, 12 Augustus 1849. J. H. MICHELSEN.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de Nalatenschap van HENDRIK VAN DIJK, in leven Bouwman te Zuidland, wordt verzocht daarvan ten spoedigste opgave of betaling te doen aan zijne Weduwe, H. RUIGENDIJK, aldaar, of ten Kantore van den Procureur J. W. HEIN, te Brielle.

*** Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan TAMES JOBsz. KONING, in leven van beroep Winkelier, Visscher en Vischzouter, gewoond hebbende te Volendam en aldaar op den 28sten Julij 1849 overleden, worden verzocht daarvan vóór den eersten September aanstaande schriftelijke opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris DONKER, aan de Kaasmarkt te Edam.

*** INRIGTING VOOR ONDERWIJS IN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID.
De LESSEN aan voornoemde Inrigting zullen op den 19den Sept. e. k. beginnen, terwijl het Examen, ter toelating van hen, die zich voor den nieuwen *Cursus* hebben aangemeld, op den 14den en 15den dier maand zal gehouden worden.
Amsterdam, 10 *Augustus* 1849.
J. J. ALBERDA,
Directeur.

*** INSTITUUT VAN OPVOEDING EN ONDERWIJS VAN WIJLEN ZIJN EXELLENTIE DEN LUITENANT-ADMIRAAL *VAN KINGSBERGEN*.
De verschillende LESSEN zullen aan bovengenoemde Inrigting hervat worden op Maandag den 20sten dezer.
Elburg, 9 *Augustus* 1849.
H. C. BEGEER,
Directeur.

*** STEDELIJK GYMNASIUM te *ZUTPHEN*.
Voor diegenen, welke met den aanvang van den nieuwen Cursus, 19 September e. k., tot het Gymnasium te Zutphen wenschen te worden toegelaten, is 't EXAMEN bepaald op 17 September e. k. Belanghebbenden worden dus verzocht zich vóór dien dag aan te melden bij den *Rector* van het Stedelijk Gymnasium te Zutphen,
Zutphen, 10 *Augustus* 1849.
H. J. MATTHES Jcz.

*** NASSAU-VELUWSCH GYMNASIUM TE *HARDERWIJK*.
Zij, die de LESSEN op dit Gymnasium wenschen bij te wonen, kunnen zich daartoe voor den 12den September, wanneer het examen van toelating zal plaats hebben, aanmelden bij den Rector, F. G. B. VAN BLEECK, VAN RIJSEWIJK, bij wien nadere inlichtingen aangaande de vakken van onderwijs en het plaatsen van Kostleerlingen ten zijnen Huize te verkrijgen zijn.

*** Men vraagt voor de School te Nieuwe Tonge: Een' ONDERMEESTER van den 2den of 3den Rang, tevens in staat om het Fransch te onderwijzen en van eene acte van toelating daartoe voorzien. Zij, die bevoegd zijn nog in andere Talen onderrigt te geven, zullen het meest in aanmerking komen. Adres, met *franco* Brieven, aan den Wel-Eerw. Heer D. VAN WIJNGAARDEN, President der Commissie van het Plaatselijk Schooltoezigt aldaar.

*** Men vraagt een' SECONDANT, die voornamelijk in staat is het Fransch en des noods de Kerkedienst waar te nemen. Het Salaris is *f* 150. Adres, Lett. A, met *franco* Brieven, aan het Postkantoor te Tiel.

*** Een geëxamineerd Apotheker, van de Protestantsche Godsdienst, welke steeds in geaccrediteerde zaken is werkzaam geweest en voldoende getuigschriften van kunde en gedrag kan produceren, wenschte met 1° Nov. e. k. geplaatst te worden als PROVISOR of EERSTE BEDIENDE. Verzoeke *franco* Brieven, met opgave der conditiën, onder Letters X. IJ. Z., bij den Boekhandelaar H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat Rotterdam.

*** In eene belangrijke, goed gevestigde Fabriek, matige Handelszaak, in eene der voornaamste Steden van het Rijk, wordt op solide gronden, ter verdere uitbreiding, gevraagd: hetzij een COMMANDITAIR of een MEDEWERKEND DEELGENOOT, welke minstens een kapitaal van *f* 30,000 zoude kunnen aanbrengen, waarvoor genoegzame verzekering te verkrijgen is. Hierop reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lett. L. V. X., bij den Kantoor-Boekverkooper R. C. LEPPER, Beurssteeg, N°. 117, te Amsterdam.

*** Wordt gevraagd: Een KLERK, van de Protestantsche Godsdienst, welke gedurende eenige jaren in het Vak der Directe-Belastingen en Accijnsen is werkzaam geweest, voorzien van goede attesten, zoo van gedrag, trouw en eerlijkheid; de belooning zal naar de bekwaamheden geëvenredigd worden. Adres, *franco* Brieven, Letter L., ter Boek- en Plaatdrukkerij van IPENBUUR & VAN SELDAM, te Amsterdam.

*** Aan eene Fransche School, zonder Kostleerlingen, wordt verlangd: Een Protestantsch SECONDANT, bezittende Acte voor het Fransch. De voordeelen zijn, behalve Kost, Inwoning, enz.: een Salaris van *f* 160 's jaars en overvloedigen tijd en gelegenheid tot verdere oefening. Adres *franco*, onder Lett. S. L., bij de HH. VAN DRUTEN en BLEEKER, te Sneek.

*** *De Societeit der IJzersmederij te* ZAANDIJK noodigt, door het overlijden van haren *Smidsbaas*, zoodanige PERSONEN uit, welke de geschiktheid bezitten om die betrekking te kunnen vervullen. Zij zullen te dien einde moeten overleggen bewijzen van goed zedelijk gedrag en van voldoende kennis voor Huis- en Molenwerk. Sollicitanten moeten zich aanmelden, uiterlijk vóór 15 September e. k., met *franco* Brieven, aan het adres van den Heer SIBBELE DE BOER, Scheepmaker te Zaandijk.

*** Aan nog een' JONGELING, van goeden huize, wordt eene bijzondere gelegenheid aangeboden ter beoefening van Landbouw, Veeteelt en Ontginning van Heidegronden; de beste resultaten liggen hiervan voorhanden. Cijferkunst, het opmeten van Platte Gronden, enz., worden mede grondig beoefend. Brieven *franco*, onder Letters V. W., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** TWEE eenige, gehuwde BURGERLIEDEN, van de Christelijke Godsdienst, wenschten, hetzij als Huisbewaarders, of bij mede stille, bejaarde, of wel zwakke en hulpbehoevende Lieden, van dezelfde Godsdienst, in te mogen wonen, om, enkel tegen genot van Kost en vredelievende Gezelligheid, de Huisselijke Bezigheden en benoodigde Assistentie te verrigten. Brieven *franco*, Lett. A., bij den Boekhandelaar G. STARINK, te Zutphen.

*** De Betrekking van ZIEKEN-MOEDER in het *Stads-Armhuis* te Rotterdam door overlijden opgevallen zijnde, zoo worden geschikte ongehuwde Personen, van middelbaren leeftijd, welke genegen zijn naar voormelde Betrekking te staan, uitgenoodigd zich in *persoon* te vervoegen aan het Stads-Armhuis voornoemd, op Vrijdag den 10den of 17den Augustus aanstaande, des avonds ten zeven ure.

*** Eene JONGE JUFVROUW, 24 jaren oud, van fatsoenlijken huize, de Protestantsche Godsdienst belijdende, niet geheel onervaren in de levende Talen, zoude zich gaarne geplaatst zien als Jufvrouw van Gezelschap of als Kamenier; ook zoude zij niet ongenegen zijn om eene betrekking als Winkeldochter in een' Manufactuurwinkel te bekleeden. Reflecterenden gelieven hunne Brieven *franco* in te zenden, onder de Letters G. A., bij den Boekhandelaar W. C. WANSLEVEN, te Zutphen.

*** Er biedt zich aan, tegen 1 Nov.: Eene fatsoenlijke KEUKENMEID, Duitsche van geboorte, van goede getuigen voorzien. Iemand hierop reflecterende vervoege zich, onder Letter M, bij den Boekverkooper S. MAKS, te Haarlem. Brieven *franco*.

*** *Burgemeester en Wethouderen der Stad* NIJMEGEN maken hiermede den belanghebbenden bekend, dat de Raad der Stad — op de voordragt van de Plaatselijke Geneeskundige Commissie, — die klemmend aanraadt, alle aanleidende oorzaken tot het **ontstaan** van den Aziatischen Braakloop **hier** te vermijden, — besloten heeft, dat de vroeger, tegen 10 September eerstkomende, aangekondigde **KERMIS**, met den aankleve van dien, **geen** plaats zal hebben.
Nijmegen, *den* 9*den Augustus* 1849.
Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
F. P. BYLEVELD.
Ter ordonnantie van dezelve,
de eerste Stads-Secretaris,
HAVERKAMP.

*** De gewone **KERMIS** te ZWAMMERDAM zal dit jaar **niet** gehouden worden.
Het Plaatselijk Bestuur,
A. M. VAN LOKHORST, Burgemeester.
Ter ordonn. van hetzelve,
E. KWAKERNAAK, L. S.

*** Op een' der beste standen binnen Zutphen te HUUR: Een HEERENHUIS, voorzien van 8 Kamers, waaronder 6 behangen; voorts Zolder, Kelder, Keuken, Provisie- en Meidenkamer, Regen- en Welwaterspomp. Ook kan men, des verkiezende, het Bovenhuis afzonderlijk Huren, voorzien van 3 behangene Kamers, Keuken, Provisie- en Meidenkamer en vrijen Opgang. Te aanvaarden met 1 Nov. aanst. Adres *franco*, Letter S, aan den Boekh. J. H. MELLINK, te Zutphen.

*** **DOOR VERANDERING VAN AFFAIRE** wordt UIT DE HAND TE KOOP gepresenteerd: Eene welbeklante KOEK- en BROODBAKKERIJ en PAKHUIS, staande en gelegen te Zaandam (Oostzijde). Des verkiezende kan een gedeelte der Kooppenningen op dit Perceel gevestigd blijven. Die hierop reflecteren vervoegen zich met *franco* Brieven, onder Letter W., bij den Boekhandelaar K. WARBURG, aldaar.

*** J. S. WURFBAIN, B. LANGERHUIZEN, H. G. MULDER, E. ZWEERTS, J. MINNE, P. J. A. SUNDORFF, J. B. PLAAT, C. VAN RINSUM JR., J. C. GOSMAN, D. R. KOOPMAN, P. F. M. UZURET, J. A. JOLLES JR., A. M. BRASKAMP en A. LANGERHUIZEN, Makelaars, zullen op Maandag den 20sten Augustus 1849, in het voormalige *O. Z. H.-Logement*, door den Notaris Mr. J. COMMELIN, doen verkoopen: N°. 1. De uitmuntend aangelegde HOFSTEDE gend *SPARRENHEUVEL*, met kapitale Heeren-Huizing, nieuw gebouwde Stalling voor 10 Paarden, Koetshuis en Oranjerie; voorts hoog Geboomte en Hakhout, Engelsch Plantsoen, magnifique Waterpartij, Moestuin, groote Boomgaard, enz., te zamen groot 5 B., 41 R., 32 Ellen, gelegen nabij Haarlem, aan den Bloemendaalschen Straatweg en de Kleverlaan. N°. 2. Een groote MOESTUIN, benevens TEELLAND en 2 Kampen WEI- of HOOILAND, te zamen groot 3 B., 45 R., 20 E., gelegen nevens en

achter het voorgaande Perceel. N°. 3. Zes Kampen WEI- of HOOILAND, te zamen groot 4 B., 75 R., 20 E., gelegen nevens en achter de Percelen N°. 1 en 2. N°. 4. Een HUIS met TUIN, tegenover N°. 1, get. A 80, groot 3 R., 90 E.; en N°. 5. De aanzienlijke OVERPLAATS, mede gen^d^ *SPARRENHEUVEL*, met eene Woning, Schuur, Koepel, IJskelder en geëxtendeerde Moes- en Broeituinen, benevens Duingrond met Bosch, hoog opgaande Boomen, enz., te zamen groot 2 B., 83 R., 60 E., gelegen tegenover N°. 1 en nevens N°. 4. Alles breeder bij Biljetten en te zien op vertoon van een Toegang-Biljet, te verkrijgen bij bovengemelde Makelaars en bij den Burgemeester te Bloemendaal, den Heer N. ROUWENS, bij wien mede de Copy der Veilconditiën ter inzage zal liggen. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën zullen in tijds te zien zijn, ten Kantore van de Notarissen COMMELIN & WEYLAND, te Amsterdam.

*** **OPENBARE VERKOOPING**, ten overstaan van den Notaris B. GEEL, residerende te Graft, in het Logement *het Stadhuis van Amsterdam*, in de Rijp, op Woensdag 22 Augustus 1849, des avonds ten 6 ure, van:

1°. Eene kapitale HEERENHUIZING, met deszelfs ERF en TUIN, PAKHUIS, achtergelegen TUIN, TUINHUIS en AANHOORIGHEDEN, bevattende onderscheidene behangene Beneden- en Boven-Kamers, waaronder eene zeer fraai geschilderde; voorts ruime Keuken, Kelders, drie Regenbakken en verdere commoditeiten; staande en gelegen in het beste gedeelte van het volkrijke Dorp de Rijp, in Noord-Holland.

2°. Een WOONHUIS met ERF, naast het voorgaande Perceel gelegen.

3°. Ruim 15 Bunders uitmuntend GRASLAND, gelegen in dezelve Gemeente, aan den Rijweg van de Rijp naar het Groot Noord-Hollandsch Kanaal.

De gemelde Percelen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd worden aangeboden, terwijl de Gebouwen dagelijks te bezigtigen zullen zijn.

Breeder bij Biljetten omschreven en nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

*** M^r^. C. E. KNIPHORST, Notaris te Zuidlaren, zal op Donderdag den 23sten Augustus 1849, des middags 12 ure, in het Logement van *A. Hofste*, te Assen, publiek, à contant, verkoopen: **De Oude MUNTEN**, *onlangs te Gieten gevonden.*

De Gouden Munten zijn: Drie *Leeuwen* van PHILIPS DEN GOEDEN (1430—1467), waarvan twee nog al zeldzaam, te *Mechelen* geslagen, als bij SERRURE *Cab. de Ligne* p. 139 n°. 101. Een *Andreas Gulden* van KAREL DEN STOUTEN (1471—1477), als bij SERRURE *monn. d'or de Gueldre* Pl. I n°. 11. Een *Fredericus Gulden* van *Bazel*, geslagen in 1491, van Keizer *Frederik III*. Een *Constanzer Gulden* van MAXIMILIAAN, als Roomsch Koning (1486—1493, eerst in 1508 Keizer). Een *Nordlingensche Gulden* van denzelfden MAXIMILIAAN. Een en twintig *Philips-Guldens* van PHILIPS DEN SCHOONE (1492—1506), waaronder twee zeldzamere, voorzien van de jaartallen 1499 en 1502. Een Gulden van KAREL VAN EGMOND, Hertog *van Gelre* (1492—1538), als bij SERRURE *monn. d'or de Gueldre* Pl. II n°. 15. Zeven *Carolus-Guldens* van Keizer KAREL V (1500—1558), waaronder twee zeldzamere, zijnde te *Deventer* geslagen en voorzien van het jaartal 1523. Een *Brandenburger Gulden* van Keurvorst ALBERT, geslagen te *Swoboch (Schwabach)* (1471—1486).

De Zilveren zijn: Zeven en twintig Saksische Groszen, overeenkomstig o. a. met de *munten van Saxen* N°. 2 in den *Antwerpensohen Beeldenaar* van 1580. Alleen op de voorzijden bevinden zich in de legendes eenige varianten (het Beeldwerk is geheel hetzelfde). te weten: 16 hebben + FRIDERICUS. JOHANNES. GEORGIUS; 3 hebben + FRIDERICUS. GEORGIUS. JOHANNES; 4 hebben + JOHANNES. GEORGIUS. FRIDERICUS; 3 hebben *JOHANNES. FRIDERICUS. GEORGIUS; en 1 heeft *FRIDERICUS* ALBERTUS* JOHANNES*

Alles volgens eene opgave door den Heer *Janssen*, Conservator bij 's Rijks Museum van Oudheden te Leyden, voorkomende in *de Drentsche Courant* van den 3^den^ Aug. 1849, N°. 62.

*** Op Zaturdag den 25sten Augustus 1849, 's avonds 7 ure, zal men in het Logement *de Eendragt*, te Rijp, ten overstaan van den Notaris CORNELIS BOOM JUNIOR, standplaats hebbende in de Beemster, in het openbaar ter verkoop aanbieden: Twee HUIZEN en een ERF, staande en gelegen in de Gemeente van de Rijp, mitsgaders diverse stukken best GRASLAND, ter grootte van ruim 12 Bunders, gelegen onder de Gemeenten Rijp en Graft. Breeder bij Biljetten omschreven.

Van de Bewijzen van Eigendom en Voorwaarden van Verkoop zal inzage kunnen worden genomen ten Kantore van voornoemden Notaris BOOM, of van H. BOONACKER, Secretaris der Gemeente van de Rijp.

*** M^r^. C. A. KLUIT, Notaris, residerende te Alphen, zal op Maandag 3 September 1849, des morgens ten elf ure, in het Logement *de St. Joris*, te Alphen, in het openbaar veilen en verkoopen: Een blok HUIZEN, SCHUUR, TUIN en ruime ERVE, staande en gelegen even buiten het bestrate Dorp, binnen de Gemeente van Alphen, bijzonder geschikt, door deszelfs gunstige ligging aan den Straatweg en Rhijn, tot daarstelling eener *Fabriek* of oprigting van eene of andere *Affaire*. Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

*** **VERKOOP VAN 350 BUNDERS HEIDEGROND.**

In den loop der maand November 1850 zal publiek worden verkocht: Het zoogenaamde *DIEVERVELD*, toebehoorende aan Hooger Smilder Eigenaren, groot ruim 350 Bunders, gelegen op de Scheidlinie der Gemeenten Diever en Smilde (Drenthe), zeer nabij de Drentsche Hoofdvaart en geschikt voor ontginning.

Nadere informatiën bij den Heer C. FLEDDERUS, te Smilde, of bij den Notaris te Dwingelo,

M^r^. H. H. A. SLUIS.

De groote Uitloting van DE TIJD.

Op 15 November 1849, des voormiddags ten 10 ure, zal in *het Venduhuis der Notarissen*, in de Nobelstraat, Wijk E, N°. 80, te 's Gravenhage, in het openbaar, ten overstaan van den Notaris C. J. VAN DE WATERING, aldaar, en in tegenwoordigheid van een' Gecommitteerde van het Gouvernement, de UITLOTING plaats hebben van de LOTEN of AANDEELEN van **DE TIJD**. — *Op 1 November 1849 is de deelneming gesloten.* Bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren zijn nog eenige LOTEN verkrijgbaar. In deze Uitloting zijn **PRIJZEN** ter waarde van ***f* 500, *f* 300, *f* 200, *f* 100, *f* 50, *f* 25, *f* 10**, enz., *in zelf te kiezen Boeken of Platen*. De Aandeelhouders kunnen bij voorraad hun oog al eens laten gaan, om eene keuze van Boeken of Platen te doen, in **DE TIJD** zelf, waar *de meeste* Boeken door de Boekverkoopers worden geannonceerd.

De Uitgever, **J. L. VAN DER VLIET.**

*** Bij S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is *op heden* van de pers gekomen en aan de meeste Boekhandelaren verzonden:

EEN PLAATWERK, MET VERKLARENDEN TEKST,

GETITELD:

PANORAMA DER BEWOONDE AARDE.

EENE AFBEELDING EN BESCHRIJVING

VAN DE

MERKWAARDIGSTE VOORTBRENGSELEN DER AARDE EN HARE BEWONERS,

naar de verschillende aardgordels,

DOOR

T. KUIJPER Ez.,

ONDERWIJZER DER WIS- EN NATUURKUNDE AAN HET GYMNASIUM TE HAARLEM.

1ste *Aflev.*, *in groot kwarto formaat*, *met eene fraaije uitslaande Plaat. Prijs* 90 *Centen.*

In twaalf Afleveringen is dit *belangrijk*, *fraai* en *goedkoop* werk, dat 720 gekleurde Afbeeldingen en eene Aardglobe zal bevatten, compleet; als wanneer de prijs niet meer dan *f* 10,80 bij Inteekening bedraagt. Men leze en zie verder het Prospectus en de 1ste Aflev., die alom te bekomen zijn.

*** De Boekhandelaar G. D. BOM, te Amsterdam, op het Water, N°. 30, geeft uit:

DE WIJNBEREIDER, waaruit men leeren kan uit verschillende Vruchten 29 soorten **WIJN** te bereiden. Prijs 40 Cents.

DE KUNST om alle soorten van zwarte en gekleurde **INKT** te maken, alsmede **GOUD- en ZILVER-INKT.** Prijs 30 Cents.

ONDERRIGT hoedanig hier te Lande de **SCHOORSTEENEN** in te rigten, dat ze **niet rooken en weinig Brandstof kosten**; met 2 uitslaande Model-Platen. Prijs 50 Cents.

DE TROOST DER ARMEN, behelzende een aantal Remediën tegen verschillende Ziekten, verouderde Kwalen, enz. Prijs 30 Cents.

*** **VOOR GYMNASIEN EN INSTITUTEN**

zijn door J. M. VAN 'T HAAFF uitgegeven:

I. **Dr. *C. W. VOLCKE***, Opstellen ter Vertaling in het Latijn, voor Etymologie zoo wel als Syntaxis. Vijf Stukjes. Ieder Stukje . *f* 0,50.

II. ***D. BUDDINGH***, Theutonia. Practisches Uebungsbuch, u. s. w. . . . . . . *f* 1,60.

III. ————————, Alemannia. Deutsches Lesebuch., u. s. w. . . . . *f* 2,—.

IV. ————————, Barden-Hain. Theorie und Bildungsgeschichte der Deutschen Literatur, u. s. w. . . . . *f* 2,90.

(Men leze hierover de *bijzonder gunstige* Recensie in de Nieuwe Bijdragen, Julij 1849.)

V. **Dr. *J. C. A. HEIJSE***, Leidfaden zum gründlichen Unterricht in der Deutschen Sprache, u. s. w. . . . . *f* 0,60.

(De Boekzaal, Maart 1849, wenscht de invoering van dit Boek op alle plaatsen waar de Hoogd. Taal wordt onderwezen.)

VOOR HET LAGER ONDERWIJS.

VI. **NIEUW SCHOOLBOEK** over de Geschiedenis van ons Vaderland. 2 St^n^. Ieder Stukje *f* 0,30.

(Door geheel ons Vaderland is dit Boekje in gebruik.)

VII. **KAARTJES** van Europa en Nederland. — Azie en Afrika. — Amerika en Australie. Op Carton, met aanwijzingen.

(Van sommigen dezer Kaartjes ziet reeds de ELFDE DRUK het licht.)

*** **VOOR 90 CENTEN ALOM VOORHANDEN:**

KRAMERS WOORDENTOLK

VERKORT. 3^e^ DRUK.

Bevattende de vertaling en verklaring van vele duizenden vreemde Woorden, waarvan de kennis voor den Ambtenaar, Koopman, Fabrikant, Kunstenaar, Dagbladlezer enz. van dagelijksche behoefte is.

Deze uitgave, die in breeder formaat is, bevat de verklaring van ELF HONDERD *woorden meer dan de vorige.*

Het Werkje is in Zakformaat met kleine letter gedrukt en beslaat 240 pagina's. Het wordt tegen den uiterst goedkoopen prijs van **90 Cents** en in heel geprest Linnen Band tegen ***f* 1,10** afgeleverd. Het gebruik van **Vreemde Woorden** is algemeen en schier onvermijdelijk. Iedereen heeft het hoogste belang bij de ware beteekenis en de juiste spelling dier termen. Op de Studeertafel en den Kantoorlessenaar, in het Leesvertrek en op de School zal dit Boekske uitstekende diensten bewijzen.

G. B. VAN GOOR.

Gouda.

*** Bij J. D. SYBRANDI, te Amsterdam, en verder alom te verkrijgen:

DE GLOBE.

SCHETSEN VAN LANDEN EN VOLKEN,

bijeenverzameld door H. PICARD. Eerste Deel, 468 blz. gr. 8°., *compres* en *duidelijk* gedrukt, met 2 keurige Platen. . . . . *f* 3,60.

☞ Dit Werk, dat in 12 maandelijksche Afleveringen, of anders in 2 halfjarige Deelen uitgegeven wordt, bevat onderscheidene, geheel oorspronkelijke bijdragen. De Redactie beijvert zich om met eenen aangenamen en onderhoudenden stijl het nuttige te vereenigen, door juist die Landen en Volken te schetsen, waarin men door de politieke gebeurtenissen meer dan anders belangstelt.

☞ De 7de en 8ste Afl. is aan H. H. Inteekenaren verzonden en bevat, behalve eene Plaat, voorstellende de *Mont-Blanc*: Sardinië, door *P. J. Andriessen*: — Herinneringen uit mijn 23jarig verblijf in Zuid-Afrika, door *R. Moffat*; — De Oostelijke Altaï en de grenzen van China; — De Donau (ingezonden); — Het Lombardisch-Venetiaansch Koningrijk, door *P. J. Andriessen*; — De Kaffers; — Bali en Japan; — Pinjaub (ingezonden) — en Schetsen uit Dalmatië.

*** De Boekverkooper P. A. DE JONG, te Arnhem, heeft uitgegeven en alom verzonden:

E. H. de Sainte Croix, de voorregten der Vrouw en haar hooge voorrang boven den Man.

Prijs 30 Ct.

*** Bij H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, wordt met veel succes gedebiteerd:

UW HUISBOEK.

NAAR HET HOOGDUITSCH VAN

H. ZSCHOKKE.

Met eene Voorrede van C. v. SCHAICK, Predikant te Dwingeloo. In gr. 8°., 616 compres gezette pagina's, voor slechts . . . . *f* 5,40.

In Engelsch linnen gebonden . . . . *f* 5,90.

FLAVIUS JOSEPHUS

met het geschiedverhaal des Bijbels vergeleken, benevens een

UITTREKSEL

van hetgeen die Geschiedschrijver meer dan de gewijde Boeken bevat, door S. VAN DISSEL. Gr. 8°. *f* 4,50.

OVER DE LEER DER

HERVORMDE KERK

en

HARE TOEKOMST,

door J. VAN VLOTEN, Theol. D^r^. *f* 1,25.

WERELD-GESCHIEDENIS.

Leesboek voor alle Standen.

Eerste en *Tweede* Deel, bevattende de Oude en Middeleeuwsche Geschiedenis. . . . . . . *f* 4,70.

Het *derde* Deel (nieuwe Geschiedenis) volgt spoedig. Op vele Instituten is dit werk als Leer- en Leesboek in gebruik.

*** De Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is door aankoop Eigenaar geworden en heeft op aanvraag verkrijgbaar gesteld:

I. **PROEVE** van eene letterlijk getrouwe vertaling naar JOHANNES, met ophelderende Aanteekeningen, door G. STEENHOFF, Pred. te Oudewater. . *f* 1,25.

II. **ZESTAL LEERREDENEN**, nagelaten door wijlen W. L. VAN MEURS, in leven Pred. te Nijmegen, met Portret, *voor den verminderden prijs van* *f* 0,90

*** **PSALMBOEK** van al de **ZANGWIJZEN**, zoo der Evang. Gezangen als der Psalmen, voor het Orgel, Clavecimbaal en Piano Forte, door I. H. HULSKEN, Pred. te Losser. Prijs *f* 2,50. Amsterdam bij *Borleffs*; Arnhem *Nijhoff*; Almelo *Sommer*; Deventer *Sigtenhorst*; Groningen *Smit*; Haarlem de Wed. *Loosjes*; Rotterdam *van Baalen*; Utrecht *van Paddenburg*; Zutphen *Wansleven*.

*** **REIS DOOR NEDERL. OOST-INDIE,**

door *L. J. VAN RHIJN*,

AFGEVAARDIGDE VAN HET NEDERL. ZEND. GENOOTSCHAP.

De 2e en 3e aflevering van dit hoogstbelangrijke Werk, dat, blijkens het buitengewoon debiet, alom met zoo veel belangstelling ontvangen wordt, zijn dezer dagen aan de Inteekenaars verzonden.

Rotterdam, Augustus 1849. M. WIJT & ZONEN.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.